

Trening przed klasówką

Liceum/technikum

Literatura: praca z tekstem - Johan Huizinga "Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury" (fragment)

Zabawa jest starsza od kultury, bo chociaż pojęcie kultury może być ograniczone w sposób niedostateczny, zakłada ono w każdym razie istnienie jakiejś ludzkiej społeczności, zwierzęta zaś nie czekały wcale, iżby dopiero ludzie nauczyli je zabawy. Można wręcz spokojnie powiedzieć, że obyczajowość ludzka nie dołączyła do ogólnego pojęcia zabawy żadnych istotnych cech szczególnych. Zwierzęta bawią się tak samo jak ludzie. Wszelkie podstawowe cechy zabawy są już urzeczywistnione w igraszkach zwierząt. Wystarczy obserwować zabawę młodych psów, żeby w ich żwawym baraszkowaniu rozeznąć wszystkie te cechy. Zapraszają się wzajemnie przez pewne ceremonialne postawy i gesty. Przestrzegają zasady, że nie wolno swemu bratu przegryzać ucha. Udają, że są straszliwie złe. A najważniejsze: wyraźnie mają z tego wszystkiego wiele radości i przyjemności. Lecz taka zabawa młodych, rozbisurmanionych psów jest jedną z prostszych postaci zwierzęcych igraszek. Istnieją stopnie znacznie wyższe i bardziej rozwinięte: prawdziwe współzawodnictwa i piękne pokazy przed publicznością.

Zadanie 1

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Kultura jest starsza/młodsza od natury.

Zadanie 2

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Zabawa jest młodsza/starsza od kultury.

Zadanie 3

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Zwierzęta bawią się inaczej od ludzi/bawią się tak samo jak ludzie.

Zadanie 4

Do dobrej zabawy nie zaliczymy

- A. przestrzegania zasad.
- B. radości.
- C. złośliwości.

Zadanie 5

Od rzeczownika 'zabawa' utwórz

- A. przymiotnik -
- B. czasownik -
- C. przysłówek -

Zadanie 6

Wyraz 'rozbisurmaniony' jest charakterystyczny dla

- A. stylu naukowego.
- B. stylu potocznego.
- C. stylu poetyckiego.

Zadanie 7

Do wyrazu 'współzawodnictwo' podaj

- A. synonim -
- B. wyraz pokrewny -

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ**Zadanie 1**

Kultura jest starsza/młodsza od natury.

Zadanie 2

Zabawa jest młodsza/starsza od kultury.

Zadanie 3

Zwierzęta bawią się inaczej od ludzi/bawią się tak samo jak ludzie.

Zadanie 4

C

Zadanie 5

- A. przymiotnik - zabawny.
- B. czasownik - zabawić.
- C. przysłówek - zabawnie.

Zadanie 6

B

Zadanie 7

A. przykładowe synonimy - rywalizacja, konkurowanie, zmaganie.

B. przykładowe wyrazy pokrewne - współzawodnik, współzawodniczka, współzawodniczyć.

.....

Literatura: średniowieczne wzorce osobowe - wiadomości ogólne

Zadanie 1

Średniowieczny wzorzec osobowy to

A. paronoza.

B. paraneza.

C. poraneza.

Zadanie 2

Zaznacz punkt zawierający wzorce osobowe popularne w średniowieczu.

A. święty, władca, dyplomata.

B. rycerz, władca, balwierz.

C. święty, rycerz, władca.

Zadanie 3

Uzupełnij podane punkty.

Roland, św. Aleksey, Bolesław Chrobry

A. rycerz -

B. władca -

C. święty -

Zadanie 4

Dopisz tytuły średniowiecznych utworów, z których pochodzą bohaterowie.

A. Bolesław Chrobry -

B. Roland -

C. św. Aleksey -

Zadanie 5

Określ gatunek poniższych utworów.

A. "Legenda o św. Aleksym" -

B. "Kronika polska" -

C. "Pieśń o Rolandzie" -

Zadanie 6

Które określenia najtrafniej odzwierciedlają cechy władcy, świętego, rycerza?

Bóg, pobożność, ubóstwo, sprawiedliwość, miłosierdzie, honor, medytacja, mądrość, ojczyzna

- A. cechy władcy -
- B. cechy świętego -
- C. cechy rycerza -

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

B

Zadanie 2

C

Zadanie 3

- A. rycerz - Roland.
- B. władca - Bolesław Chrobry.
- C. święty - św. Aleksy.

Zadanie 4

- A. Bolesław Chrobry - "Kronika polska".
- B. Roland - "Pieśń o Rolandzie".
- C. św. Aleksy - "Legenda o św. Aleksym".

Zadanie 5

- A. "Legenda o św. Aleksym" - legenda.
- B. "Kronika polska" - kronika.
- C. "Pieśń o Rolandzie" - epos rycerski.

Zadanie 6

- A. cechy władcy - sprawiedliwość, miłosierdzie, mądrość.
- B. cechy świętego - pobożność, ubóstwo, medytacja.
- C. cechy rycerza - Bóg, honor, ojczyzna.